

Frankrijk

Hoe kan ik tijdens een proces (strafrechtelijke procedure) van een dader schadeloosstelling of andere vormen van genoegdoening vorderen, en tot wie moet ik die vordering richten?

Als u als slachtoffer van een misdrijf schade hebt geleden, kunt u de zaak voor de rechter brengen om de dader te laten veroordelen tot vergoeding van uw schade. Op deze manier wordt uw schade vergoed. Uw verzoek kan worden ingediend in een civiele of strafprocedure.

Civiele procedure

U kunt de zaak voor de civiele rechtbank brengen, ongeacht of de schadeveroorzaker al dan niet een misdrijf heeft gepleegd.

Welke rechtbank bevoegd is, hangt af van de aard en de omvang van het geschil:

- voor geschillen van 10 000 EUR of minder is het kantongerecht bevoegd (*tribunal d'instance*);

- voor geschillen van meer dan 10 000 EUR is de arrondissementsrechtbank bevoegd (*tribunal de grande instance*) ([Repertorium](#)).

Strafprocedure

U kunt in het kader van een strafprocedure schadevergoeding aanvragen indien de schadeveroorzaker een misdrijf heeft gepleegd. Dit is de civiele partijstelling, die kan worden gedaan voor de onderzoekers, de officier van justitie, de onderzoeksrechter of de rechtbank.

U moet persoonlijk schade hebben geleden die direct het gevolg is van het door de rechter beoordeelde misdrijf.

Een minderjarige kan zich niet zelf civiele partij stellen, zijn ouders moeten dat in zijn naam doen.

Zodra het bedrag door de civiele of strafrechter is vastgesteld, heeft het slachtoffer een vordering op de veroordeelde, die schuldenaar wordt. De vordering is een recht dat door het slachtoffer kan worden uitgeoefend.

In geval van moeilijkheden bij de inning van de betrokken bedragen, kan:

aan de rechter worden gevraagd een betalingsbevel uit te vaardigen;

aan een gerechtsdeurwaarder worden gevraagd over te gaan tot inbeslagname.

De onder het garantiefonds ressorterende dienst die slachtoffers van misdrijven bijstaat bij de inning van vorderingen (*Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions* - SARVI) kan u ook helpen bij de inning van de door de rechtbank toegekende schadevergoeding, maar dit alleen na afloop van een strafproces.

De dienst is gericht op slachtoffers die licht lichamelijk letsel of bepaalde schade aan eigendommen hebben geleden en die niet kunnen worden vergoed bij de CIVI.

Op welk punt in de strafrechtelijke procedure moet ik mijn vordering indienen?

U kunt uw verzoek indienen tijdens het onderzoek door een officier van justitie (of vooronderzoek) en vervolgens tijdens het onderzoek door een onderzoeksrechter.

Het verzoek kan [schriftelijk](#) worden ingediend vóór de hoorzitting (de brief moet 24 uur vóór de hoorzitting worden ontvangen).

U kunt het verzoek ook direct op de hoorzitting tijdens het proces voor de rechter presenteren. Het verzoek moet mondeling of [schriftelijk](#) worden gedaan.

Het verzoek moet worden gepresenteerd voordat de officier van justitie het woord neemt om zijn standpunt uiteen te zetten en voorstelt om al dan niet een veroordeling uit te spreken.

Wat kan ik in die vordering vragen en hoe moet ik dat formuleren (een totaalbedrag opgeven en/of de afzonderlijke schadeposten, gederfde winst en rente specificeren)?

U moet verzoeken om vergoeding van alle schade die u heeft geleden. Er kunnen drie soorten schade worden vergoed:

lichamelijk letsel, d.w.z. een aantasting van de gezondheid of de fysieke of mentale integriteit van een persoon;

morele schade, d.w.z. een aantasting van het emotionele welzijn, de eer of de reputatie;

materiële schade, d.w.z. schade aan eigendommen en de financiële belangen van een persoon.

Uw schade moet zijn veroorzaakt door een specifieke gebeurtenis (een ongeval, een fout bij levering enz.) en

de persoon van wie u een schadevergoeding vraagt, moet daarvoor aansprakelijk zijn en de schade moet reëel (de fout heeft onbetwistbaar schade veroorzaakt), direct (persoonlijk) en zeker zijn.

U moet de schade nauwkeurig omschrijven en bewijsmateriaal overleggen (facturen, foto's van het ongeval enz.). Uw verzoek moet in cijfers worden uitgedrukt; er is geen minimum of maximum. De rechter kan de verweerder niet veroordelen tot betaling van een hoger bedrag dan het door u gevorderde bedrag.

Uw verzoek kan [schriftelijk](#) en zonder enige formaliteit worden ingediend of kan mondeling bij de rechtbank worden gedaan.

Is er een specifiek formulier voor dergelijke verzoeken?

Nee.

Welk bewijs moet ik overleggen ter ondersteuning van mijn vordering?

U moet alle bewijzen overleggen tot staving van uw schade (foto's, facturen, getuigenissen enz.) en van de aansprakelijkheid van de persoon van wie u schadevergoeding eist.

Zijn er aan mijn vordering gerechtskosten of andere kosten verbonden?

In principe zijn er geen bijzondere kosten.

Wanneer de officier van justitie echter geen onderzoek heeft ingesteld terwijl het slachtoffer van mening is dat er sprake is van een schadeveroorzakend misdrijf, kan het slachtoffer zich onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks tot een onderzoeksrechter wenden door middel van een klacht met [civiele partijstelling](#). Daardoor wordt de strafrechtelijke en civiele vordering geïnitieerd, in het kader waarvan er schadevergoeding kan worden gevorderd van de dader.

De onderzoeksrechter kan de indiener van de klacht dan verzoeken een bedrag te storten, waarvan de hoogte inkomensgerelateerd is. Dit is de zogeheten consignatie. De consignatie moet binnen een door de rechter vastgestelde termijn worden betaald, op straffe van afwijzing van de klacht.

Het slachtoffer kan ook, wanneer de officier van justitie de verdachte niet voor de rechter heeft gebracht, een «rechtstreekse dagvaarding» voor de strafrechter instellen en een strafrechtelijke en civiele procedure in zetten tegen de verdachte. Ook in dat geval kan de rechtbank een consignatie vaststellen.

Kan ik voor en/of tijdens de procedure rechtsbijstand krijgen? Kan ik rechtsbijstand krijgen wanneer ik niet woon in het land waar de procedure plaatsvindt?

Er kan rechtsbijstand worden verleend aan personen met een laag inkomen, waarbij de honoraria van advocaten en de gerechtskosten die tijdens de procedure in rekening worden gebracht, geheel of gedeeltelijk door de staat worden betaald. Voor de ernstigste misdrijven wordt er rechtsbijstand verleend zonder dat er een inkomenstoetsing hoeft te worden verricht (zie de lijst in [artikel 9-2 van wet nr. 91-647 van 10 juli 1991 inzake rechtsbijstand](#)).

U hebt recht op rechtsbijstand als u een Frans onderdaan of een onderdaan van de Europese Unie bent, ook al verblijft u niet in Frankrijk, of als u als buitenlander uw gewone en regelmatige verblijfplaats in Frankrijk heeft.

Bepaalde instanties voor toegang tot het recht, zoals huizen van justitie en recht (*Maisons de la justice et du droit*) of juridische informatiebureaus (*Points d'accès au droit*), bieden gratis juridisch advies en kunnen u ook, ongeacht uw nationaliteit, bijstaan bij de uitoefening van een recht en bij buitengerechtelijke procedures.

Hetzelfde geldt voor de [verenigingen voor slachtofferhulp](#), die met name gratis juridische bijstand verlenen.

Wanneer kan de strafrechter mijn vordering tegen de dader afwijzen of weigeren er uitspraak over te doen?

De rechtbank kan de civiele partijstelling niet-ontvankelijk verklaren indien het verzoek niet aan de vereiste voorwaarden voldoet en met name indien zij van oordeel is dat de betrokkene niet is getroffen door het betrokken misdrijf. De rechtbank kan tegelijk uitspraak doen over de strafvordering (schuld, gevangenisstraf en/of boete) en de civiele vordering (schadevergoeding). Maar de rechtbank kan ook in een latere fase uitspraak doen over de civiele vordering indien zij van oordeel is dat zij niet over alle nodige elementen beschikt.

Kan ik hoger beroep of een ander rechtsmiddel instellen tegen een dergelijke beslissing?

Indien u niet tevreden bent met de beslissing van de rechtbank, kunt u het hof van beroep vragen om de zaak opnieuw te onderzoeken.

Als de rechter mij schadeloosstelling heeft toegekend, hoe kan ik er dan zeker van zijn dat de beslissing tegen de dader ten uitvoer wordt gelegd en op welke hulp kan ik daarvoor een beroep doen?

Zodra het bedrag door de civiele of strafrechter is vastgesteld, heeft het slachtoffer een vordering op de veroordeelde, die schuldenaar wordt. De vordering is een recht dat door het slachtoffer kan worden uitgeoefend.

In geval van moeilijkheden bij de inning van de betrokken bedragen, kan:

aan de rechter worden gevraagd een betalingsbevel uit te vaardigen;

aan een gerechtsdeurwaarder worden gevraagd over te gaan tot inbeslagname.

De onder het garantiefonds ressorterende dienst die slachtoffers van misdrijven bijstaat bij de inning van vorderingen (SARVI) kan u ook helpen bij de inning van de door de rechtbank toegekende schadevergoeding (en van de aan u terug te betalen gerechtskosten), maar dit alleen na afloop van een strafproces. Deze dienst betaalt het slachtoffer een bedrag (waarvan de hoogte afhangt van de zwaarte van de opgelegde straf) en vordert zelf de verschuldigde bedragen terug van de veroordeelde. SARVI is een gratis en vertrouwelijke dienst.

De dienst is gericht op slachtoffers die licht lichamelijk letsel of bepaalde schade aan eigendommen hebben geleden en die niet kunnen worden vergoed bij de CIVI.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor bijstand door SARVI:

u moet een particulier zijn en een vonnis van de strafrechter hebt verkregen waarbij u een schadevergoeding wordt toegekend en eventueel de gehele of gedeeltelijke terugbetaling van de gerechtskosten wordt gelast;

u heeft geen recht op een vergoeding van de CIVI;

de veroordeelde heeft de verschuldigde bedragen niet betaald binnen twee maanden na de definitieve veroordeling.

De bijstand die aan u kan worden verleend:

als het bedrag van uw vordering lager is dan of gelijk is aan 1 000 EUR: het volledige bedrag;

als het bedrag van uw vordering hoger is dan 1 000 EUR:

30% van het bedrag, met een minimum van 1 000 EUR en een maximum van 3 000 EUR;

hulp bij de inning, d.w.z. dat SARVI namens u het nog verschuldigde restbedrag int bij de veroordeelde persoon. U wordt elk kwartaal op de hoogte gebracht van de resultaten van de stappen die namens u zijn ondernomen. Deze procedure staat er dus aan in de weg dat u zelf een gerechtsdeurwaarder inschakelt. SARVI maakt gebruik van de rechtsinstrumenten waarover hij krachtens de wet beschikt. Zijn optreden zal echter pas succes hebben als de veroordeelde, aan wie hij een sanctie oplegt, in staat is het verschuldigde bedrag te betalen.

Het door SARVI betaalde deel wordt binnen twee maanden na de ontvangst van het volledige dossier verrekend.

Wat zijn de termijnen voor het indienen van uw verzoek?

U moet uw verzoek uiterlijk één jaar na het definitieve vonnis indienen.

Als de CIVI uw verzoek om schadeloosstelling heeft afgewezen, heeft u vanaf de kennisgeving van de afwijzing één jaar de tijd om contact op te nemen met SARVI.

Er is een [formulier voor inningsverzoeken](#). Er hoeft geen advocaat te worden ingeschakeld.

De lijst van bewijsstukken die bij uw verzoek moeten worden gevoegd, is opgenomen in bovenbedoeld formulier, dat moet worden toegezonden aan:

Fonds de garantie - Sarvi

TSA 10316

94689 VINCENNES CEDEX

Meer informatie is beschikbaar op: <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>

SARVI kan uw verzoek om inning bij de veroordeelde afwijzen of weigeren daarover een beslissing te nemen als u niet aan de vereiste voorwaarden voldoet.

Laatste update: 05/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Sommige pagina's van deze website worden aangeleverd door de EU-landen. Momenteel doen zij het nodige om die pagina's aan te passen aan de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Mocht bepaalde informatie nog niet het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie weerspiegelen, dan is dit onbedoeld en zal dit worden gecorrigeerd.